[2020] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 903

ਇੰਡੀਅਨ ਸੋਸ਼ਲ ਐਕਸ਼ਨ ਫੋਰਮ ()

v.

ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ

(2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1510)

ਮਾਰਚ 06, 2020

[ਐਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 2010: ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ - ਹੋਲਡ: ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 2010: ਐਸਐਸ 5 (1) ਅਤੇ 5 (4) - ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (4) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਇਹ ਆਧਾਰ ਕਿ ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਧਾਰਾ 5 (1) ਧਾਰਾ 14 - ਧਾਰਾ 5 (4) ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਆਰਟੀਕਲ 14, 19 (1) (ਏ), 19 (1) (ਸੀ) ਅਤੇ 21 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਨਿਯਮ, 2011: ਆਰਆਰ.3 (ਆਈ), 3 (ਵੀ) ਅਤੇ 3 (v) - ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰ.3 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਇਜਾਜ਼ਤਯੋਗ ਹਨ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਵੇਕ ਦੇਣਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 14, 19 (1) (ਏ), 19 (1) (ਸੀ) ਅਤੇ 21 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਆਰਆਰ 3 (ਆਈ), 3 (ਵੀ) ਅਤੇ 3 (ਵੀ) ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 19 (1) (ਏ), 19 (1) (ਸੀ) ਅਤੇ 21 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ: ਆਰ.3 (ਆਈ), ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

ਐਚ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਹੈ - ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਭਾਵ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਾ) ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - .3 () ਨਹੀਂ ਹੈ

ਐਕਟ - ਆਰ.3 (ਵੀ) ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ,

ਮਜ਼ਦੂਰ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਦਿ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤਾਂ' ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੱਲ ਕਦਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ - ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ
ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ - ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਵੈਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ

ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਐਕਟ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਨਿਯਮ - ਆਰ.3 (ਵੀ) ਵਿੱਚ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਆਦਤਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਆਰ.3 (6) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਤਕ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ 'ਬੰਦ' ਜਾਂ 'ਹੜਤਾਲ', 'ਰਸਤਾ ਰੋਕੋ', 'ਰੇਲ ਰੋਕੋ' ਜਾਂ 'ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੋ' ਵਰਗੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ - ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ

ਬੰਦ, ਹੜਤਾਲ, ਰਸਤਾ ਰੋਕੋ ਆਦਿ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਟੀਚੇ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ - ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸੰਗਠਨ ਹਨ ਜੋ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਆਰ.3 (V) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ.

ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ: ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ - ਹੋਲਡ: ਕੇਸ ਵਿੱਚ
ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ,

ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ,
ਇੱਕ ਸੰਸਦੀ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ - ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਨਿਯਮ, 2011।

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ

1. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1976 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸੰਸਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਵੈਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ।
ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ
ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
1976 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ੨੦੧੦ ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਲੰਬਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣਾ। [ਪਾਰਸ 5-7] [912-; 913---; 914-]

ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਰਿਫਾਰਮਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ
(2014) 209 ਡੀਐਲਟੀ 609 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

2010 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਭਾਅ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾ ਹੋਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 3 (1) (ਐਫ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਧਾਰਾ 5 (1) ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਆਧਾਰ (ਆਂ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 48 (2) (ਡੀ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ

ਧਾਰਾ 48, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਨਿਯਮ, 2011 ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। [ਪਾਰਸ 8, 9] [914--; 915-]

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਸਾਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ
ਚੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ, ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) (ਐਫ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਯੋਗਦਾਨ[ਸੋਧੋ] ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੰਗਠਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
[ਪੈਰਾ 10] [915--]

1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ।
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 2010 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ੨੦੧੦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੫ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ
5(1) ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਆਰਟੀਕਲ 14 ਧਾਰਾ 5 (4) ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (4) ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 11-13][916-ਏ-ਸੀ-ਐਚ; 917-ਏ]

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਧਾਰਾ 19 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 19 'ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ' ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ
ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ,

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ। [ਪੈਰਾ 15] [917--]

ਸਟੇਟ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵਪਾਰਕ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ [1964]
4 ਐਸਸੀਆਰ 99; ਬੇਨੇਟ ਕੋਲਮੈਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1972)
2 ਐਸਸੀਸੀ 788 : [1973] 2 ਐਸਸੀਆਰ 757; ਟਾਟਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ
ਅਤੇ ਲੋਕੋਮੋਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ 193 : [2011] 3 ਐਸਸੀਆਰ 134 -
ਭਰੋਸੇਯੋਗ।

ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਹੈ
ਇੱਕ ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥ. ਪਰ, ਜੇ ਦੋ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ
ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ
ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਪ੍ਰਿਛੋਕੜ, ਸੰਸਦੀ ਬਹਿਸਾਂ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼
ਐਕਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੰਮਾ ਸਿਰਲੇਖ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17][918-
ਈ-ਐਫ]

ਕੇ.ਏ. ਅੱਬਾਸ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਏ. ਅੱਬਾਸ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1970) 2 ਐਸਸੀਸੀ 780:
[1971] 2 ਐਸਸੀਆਰ 446; ਚਿਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਚਿਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਵਿ. ਯੂਨੀਅਨ
ਭਾਰਤ [1950] ਐਸਸੀਆਰ 869; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ
ਐਲਫਿਨਸਟਨ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੀਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (2001) 4 ਐਸਸੀਸੀ 139: [2001] 1 ਐਸਸੀਆਰ 221
- ਭਰੋਸੇਯੋਗ.

ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ
ਕਿ ਸੰਸਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਵੈਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ
ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ
ਦਾ ਲੰਬਾ ਸਿਰਲੇਖ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਨਿਯਮ
ਯੋਗਦਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਚੰਦਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਵੀ ਹੈ

ਯੋਗਦਾਨ[ਸੋਧੋ] ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸਵੈਸੇਵੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਧਾਰਾ 3 (1) (ਐਫ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਐਲਾਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸਮੇਤ ਸੰਗਠਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੇਵਲ
ਉਹ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਾਂ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 3 (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਹੈ।
ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ (ਭਾਵ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਾ) ਵਾਲੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ
3 () ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 18][918-; 919--]

ਨਿਯਮ 3 (5) ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕਦਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
ਅਜਿਹੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤ'। 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤਾਂ' ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤ' ਸ਼ਬਦ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਨ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19]
[919--; 920-]

ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ
ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ,

"ਪੜ੍ਹਨਾ" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 3 (v) ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ
ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ, ਅਦਾਲਤ "ਪੜ੍ਹਨ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ
ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਵੈਸੇਵੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ। ਉਹ ਮਕਸਦ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕਾਨੂੰਨ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ
ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ
ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ
ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ
ਉਹ ਸਵੈਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਤੱਕ
ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
'ਰਾਜਨੀਤਿਕ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ
ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ'। ਨਿਯਮ 3 (ਵੀ) ਵਿੱਚ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 20, 21] [920--]

ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਆਦਤਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਨਿਯਮ 3 (6) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਤਕ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ 'ਬੰਦ' ਜਾਂ 'ਹੜਤਾਲ', 'ਰਸਤਾ ਰੋਕੋ',
'ਰੇਲ ਰੋਕੋ' ਜਾਂ 'ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੋ' ਵਰਗੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਆਮ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ
ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ
ਬੰਦ, ਹੜਤਾਲ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ
ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦ, ਹੜਤਾਲ, ਰਸਤਾ ਰੋਕੋ ਆਦਿ ਨੂੰ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ
ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਟੀਚੇ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਣ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ
ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸੰਗਠਨ ਹਨ ਜੋ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ
ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
3 (v)। [22 ਤੱਕ] [920--; 921-]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1964] 6 885	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 4
[1964] 4 ਐਸਸੀਆਰ 99	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 15
[1973] 2 757	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 15
[2011] 3 134	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 15
[1971] 2 446	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 16
[1950] ਐਸਸੀਆਰ 869	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 17
[2001] 1 221	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 17

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1510

2020

2011 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 5793 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 16.09.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸੰਜੇ ਪਾਰਿਖ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਭਿਮਾਨੂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ, ਕਬੀਰ ਦੀਕਸ਼ਿਤ, ਡੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਜਨਾ ਸ਼੍ਰੀਕੁਮਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਨਟਰਾਜ, ਸ਼ਰਤ ਐਨ ਨੰਬੀਅਰ, ਇੰਦਰਾ ਭਾਕੁਰ, ਵਿਨਾਇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਭੱਟ, ਵਤਸਲ ਜੋਸ਼ੀ, ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਜੀ, ਸ਼ਰਧਾ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਅੰਕੁਰ ਤਲਵਾੜ, ਦੇਵਾਸ਼ੀਸ਼ ਭਰੂਖਾ, ਕਾਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਰਾਹੁਲ ਜਾਜੂ, ਏਡੀਵੀਐਸ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਐਲ ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ, ਜੇ.

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (1) ਅਤੇ 5 (4) ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ
(ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 2010 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (), 3 (v) ਅਤੇ 3 (v)
2011 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 19 (1) (ਏ), 19 (1) (ਸੀ) ਅਤੇ 21. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ, ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ। ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ

ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਗਠਨ ਐਲਾਨੇਗੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (4) ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਭੇਜੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,
ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਇਜਾਜ਼ਤਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਜੋ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵੇਕ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ
ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ
ਨਿਯਮ 3 (), 3 (v) ਅਤੇ 3 (v) ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 19 (1) (ਏ), 19 (1) (ਸੀ) ਅਤੇ 21 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਪਾਰਿਖ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (1) ਗੈਰ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 3 (), 3 (v) ਅਤੇ 3 (v) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਅਨੁਸਾਰ
ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਪਾਰਿਖ ਲਈ, ਨਿਯਮ 3 (), 3 (v) ਅਤੇ 3 (v) ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਨੂੰ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਘਰੇਲੂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਏ) ਅਤੇ 19 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸੰਵਿਧਾਨ[ਸੋਧ] ਉਸਨੇ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਜੀ ਬਾਰੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1993 ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਰਿਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋਵੇਗੀ।

4. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਐਮ ਨਟਰਾਜ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨਕ ਹਨ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਰੰਟੀ ਸ਼ੁਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੰਗਠਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੯ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਟਾਟਾ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਲੋਕੋਮੋਟਿਵ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ 1 ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਬਲੀ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ 2. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅੱਗੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਤਾਂ 'ਪੜ੍ਹਨਾ' ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ੩ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1976 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1976' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਐਕਟ') ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਸੰਸਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਵੈਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ

---

[1] (1964) 6 885

[2] (2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ 193

ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ। ਪਿਛੋਕੜ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1976 ਦਾ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਰਿਫਾਰਮਬਨਾਮ
ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ 3 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ
ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ)
ਐਕਟ, 1976 ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਾਡੇ ਵਿਧਾਨਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਢਾਲ ਵਜੋਂ
ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1973, ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ
ਜੀਵਨ- ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਬਾਹਰੋਂ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਡੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

1976 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ
ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
1976 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਸਨ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਕਾਲਮ ਲੇਖਕਾਂ, ਸੰਪਾਦਕਾਂ,
ਮਾਲਕਾਂ, ਪ੍ਰਿੰਟਰਾਂ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣਾ। ਉਹ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਵੀ ਵਧਾ ਰਹੇ ਸਨ।
ਅਜਿਹੇ ਫੰਡਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਫ਼ੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਸਨ
ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ
ਕਰਨਾ
ਜਾਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿ ਸੰਸਦੀ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਵੈਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ
ਕਿਸੇ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਾਲਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1976 (1976 ਦਾ 49) ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2010 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਲੰਬਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜੀ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ
ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ
ਜਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ
ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ

---

3 (2014) 209 609

ਇਸ ਲਈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ:

ਚੋਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ;

ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਕਾਲਮ ਲੇਖਕ, ਕਾਰਟੂਨਿਸਟ, ਸੰਪਾਦਕ, ਮਾਲਕ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ;

ਕਿਸੇ ਦਾ ਜੱਜ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ;

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ;

(ਈ) ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ;

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ
ਆਡੀਓ ਖ਼ਬਰਾਂ ਜਾਂ ਆਡੀਓ ਵਿਜ਼ੁਅਲ ਖ਼ਬਰਾਂ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ
ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਐਕਟ, 2000 (2000 ਦਾ 21) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਆਰ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੋਡ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰੂਪ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਸੰਚਾਰ;

ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਲਮ ਲੇਖਕ, ਕਾਰਟੂਨਿਸਟ, ਸੰਪਾਦਕ, ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ।

ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ
ਧਾਰਾ 3 (1) (ਐਫ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ।

ਧਾਰਾ 5 (1) ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ
ਸਰਕਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਧਾਰ (ਵਾਂ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਭਾਅ[ਸੋਧੋ] ਧਾਰਾ 48 (2) (ਡੀ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
5 (1). ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੇਂਦਰ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਨਿਯਮ, 2011 ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3, ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

3. ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, ਨਾ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ। - ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਧੇਰੇ:

ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ;

ਕੋਈ ਵੀ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਜਿਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਕਾਰਜ ਸਮੂਹ ਕੁਦਰਤ ਜਾਂ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੀ ਹੈ;

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਫਰੰਟ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ, ਯੂਥ ਫੋਰਮ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ;

ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਜਾਤ, ਭਾਈਚਾਰੇ, ਧਰਮ, ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਰੇ, ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵੱਲ ਕਦਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ;

ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਦਤਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਬੰਦ' ਜਾਂ 'ਹੜਤਾਲ', 'ਰਸਤਾ ਰੋਕੋ' ਵਰਗੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ 'ਰੇਲ ਰੋਕੋ' ਜਾਂ 'ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੋ'।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਚੰਦੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
ਪ੍ਰੈਸ, ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) (ਐਫ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਚੰਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੰਗਠਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

11. 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 2010 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ 2010 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਹੋਵੇ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ।

12. ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਨਿਯਮ 3 (), 3 (v) ਅਤੇ 3 ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ
ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ (v), ਜੋ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ।

13. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (1) ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ 'ਗਤੀਵਿਧੀ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ' ਸ਼ਬਦ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਬੇਲਗਾਮ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 (1) ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 (4) ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਇਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਆਪਣੇ ਆਪ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸੰਗਠਨ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੇਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਧਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ। ਅਸੀਂ ਅੰਦਰ ਹਾਂ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 (1) ਇਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 (4) ਏ
ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ
ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (4) ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼
ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਬੀ ੩ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਜਿਸਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਚੰਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ੩ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੀਆਂ ਕਲਪਨਾਵਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਬਦ
ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼', 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ', 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤ' ਅਤੇ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਵਾਈ' ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮ 3 (), 3 (v)
ਅਤੇ 3 (v) ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੌੜਾਈ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ
ਧਾਰਾ ੧੪ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ ਵੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹਨ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਏ) ਅਤੇ 19 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
19. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਆਰਟੀਕਲ 19 'ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ' ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। (ਦੇਖੋ: ਸਟੇਟ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ. ਵਪਾਰਕ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ, (1964) 4 ਐਸਸੀਆਰ 99; ਬੇਨੇਟ ਕੋਲਮੈਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (1972) 2 ਐਸਸੀਸੀ 788 ਅਤੇ ਟਾਟਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਲੋਕੋਮੋਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ 193)। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ
ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਨੰਗੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ 'ਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਮਿਲਦੀ ਹੈ

ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ। ਕੇ.ਏ. ਅੱਬਾਸ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ 4 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ:

"46. ਅਸਲ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ, ਉਸ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਸਾਰੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਿੰਨ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ. ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦਾ ਅਸੀਮ ਸਮੁੰਦਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. ਅਯੋਗਤਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖੁਦ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ
ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ".

ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਅਰਥ। ਪਰ, ਜੇ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਤਰਜੀਹੀ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਵਿਆਖਿਆ 5. ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ, ਸੰਸਦੀ ਬਹਿਸਾਂ, ਲੰਬੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਮੇਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ
ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। (ਦੇਖੋ: ਚਿਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, (1950) ਐਸਸੀਆਰ 869; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਐਲਫਿਨਸਟਨ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੀਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, (2001) 4 ਐਸਸੀਸੀ 139).

ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

---

[4] (1970) 2 780

[5] ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਧੈਰਯਵਨ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲੁਲਾ, (2016) 3 ਐਸਸੀਸੀ 619

ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ
ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ। ਐਕਟ ਦਾ ਲੰਬਾ ਸਿਰਲੇਖ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰ
ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਹਨ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਵੀ ਹੈ
ਯੋਗਦਾਨ[ਸੋਧੋ] ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸਵੈਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਾਰਨ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) (ਐਫ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ।
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਐਲਾਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸਮੇਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪਾਰਟੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੇਵਲ
ਉਹ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕੁਦਰਤ। ਸਵਾਲ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ
ਨਿਯਮ ੩ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਨਿਯਮ 3 () ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਿਸਦਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ (ਭਾਵ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਾ)
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 3 () ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

ਨਿਯਮ 3 (v) ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ
ਜਿਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤਾਂ' ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੱਲ ਕਦਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤਾਂ' ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ'

ਹਿੱਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੱਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਪੜ੍ਹਨਾ" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ 7. ਨਿਯਮ 3 (ਵੀ) ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ "ਪੜ੍ਹਨ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡ। ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। 'ਤੇ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਿਲਕੁਲ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 3 (v) ਵਿੱਚ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤ' ਸ਼ਬਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਆਦਤਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਬੰਦ' ਜਾਂ 'ਹੜਤਾਲ', 'ਰਸਤਾ ਰੋਕੋ' ਵਰਗੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਜਨਤਕ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ 'ਰੇਲ ਰੋਕੋ' ਜਾਂ 'ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੋ' ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਜੋਂ
ਨਿਯਮ 3 (v) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਦ, ਹੜਤਾਲ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਜਨਤਕ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣਾ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਚੰਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦ, ਹੜਤਾਲ, ਰਸਤਾ ਰੋਕੋ ਆਦਿ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਮ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਟੀਚੇ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ

---

[6] ਕਸਟਮ ਕੁਲੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਨਥੇਲਾ ਸੰਪਤ੍ਰੂ ਸ਼ੈਟੀ, (1962) 3 ਐਸਸੀਆਰ 786.

[7] ਡੀਟੀਸੀ ਬਨਾਮ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਾਂਗਰਸ, 1991 ਸੁਪ (1) ਐਸਸੀਸੀ 600

ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸੰਗਠਨ ਹਨ
ਉਹ ਜੋ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਯਮ 3 (v) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਨਿਯਮ 3 (v) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਓ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ
ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਚੈਨਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸੰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਸਖਤੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਵੇ।
ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ।

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ATTESTED BY ME
Mrs. VAISHALI A. RAMDHAN
M.Sc. LL.B.
ADVOCATE & NOTARY PUBLIC (Govt. of India)
Uran, Navi Mumbai
Regd. No. 10519
Parties are Responsible for
Contents of Documeni